

Informe sobre el Projecte de decret pel qual s'estableix el règim jurídic de la utilització confinada, l'alliberament voluntari i la comercialització d'organismes modificats genèticament a Catalunya

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (en endavant el Departament) en el que es demana que l'Autoritat emeti un informe sobre el Projecte de decret pel qual s'estableix el règim jurídic de la utilització confinada, l'alliberament voluntari i la comercialització d'organismes modificats genèticament a Catalunya.

Analitzat el Projecte, que no s'acompanya de cap altra documentació, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, emeto el següent informe.

Antecedents

Pel que fa al marc normatiu en què se situa el Projecte de decret, la matèria objecte del present es troba regulada a la Llei 9/2003, de 25 d'abril, per la qual s'estableix el règim jurídic de la utilització confinada, l'alliberament voluntari i la comercialització d'organismes modificats genèticament. La Generalitat de Catalunya va regular per mitjà del Decret 152/2003, de 23 de juny, les seves competències en matèria d'utilització confinada, i d'alliberaments voluntaris amb organismes vegetals genèticament modificats, a excepció dels casos indicats a l'article 3 de la Llei 9/2003 esmentada. Segons s'exposa a l'exposició de motius, el transcurs del temps fa necessària una nova regulació per donar cobertura a tota la tipologia d'Organismes modificats genèticament (OMG), modificar les funcions de la Comissió Catalana de Bioseguretat per tal de reforçar-la, agilitzar el procediment d'autorització de la utilització confinada i dels alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercial, així com la necessitat de crear un Registre d'OMG en el qual s'inscriuran les instal·lacions i les activitats d'utilització confinada amb OMG de Catalunya.

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

L'article 7 del Projecte estableix l'obligació de presentar una comunicació prèvia a la Comissió Catalana de Bioseguretat (CCB) per a les persones físiques o jurídiques que vulguin fer servir per primera vegada instal·lacions específiques per a la utilització confinada d'OMG. També

hauran de presentar una comunicació prèvia davant la CCB, aquelles persones físiques o jurídiques que vulguin realitzar activitats d'utilització confinada amb OMG, ja sigui per primera vegada o en les successives de tipus 2 (baix risc). En el cas de les de tipus 3 (risc moderat) i 4 (risc alt) hauran de demanar autorització a la CCB.

L'article 8 estableix que les persones físiques o jurídiques que vulguin dur a terme una introducció al medi ambient amb finalitat diferent de la comercialització, d'un OMG o d'una combinació d'OMG, hauran de comptar amb l'autorització d'alliberament voluntari amb finalitat diferent de la comercial.

El capítol V regula el Registre d'organismes modificats genèticament de Catalunya i les obligacions dels inscrits. En el seu article 12 n'estableix la creació amb l'objecte de recollir la informació relativa a la utilització confinada, als alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercialització i al conreu comercial d'OMG. En el seu article 18 estableix quines dades seran inscripcions en aquest registre, entre les quals les persones físiques que presenten les notificacions al registre en nom de qui realitza les activitats que s'inscriuen en aquest Registre (18.1.c) i 18.2.c)), i en el cas dels cultius comercials, les dades dels titulars de les parcel·les (art. 18.3.a)).

El Projecte de decret estableix en l'article 15.1 que en els supòsits regulats als articles 7 i 8, la comunicació prèvia i les autoritzacions, comportaran la seva inscripció al Registre d'organismes modificats genèticament a Catalunya. I en l'article 15.2 també estableix la inscripció d'ofici al Registre de les dades derivades de la declaració única agrària a Catalunya (DUN) pel què fa a les parcel·les que cultivin varietats d'espècies modificades genèticament. L'article 15.3 preveu la inscripció d'ofici al Registre de les dades de l'article 18 del Projecte.

En la mesura que tant la tramitació de la comunicació prèvia, l'autorització per dur a terme aquestes activitats i la inscripció al Registre, pot comportar el tractament d'un conjunt determinat d'informació, que inclou dades de caràcter personal -bàsicament, de la persona física o representant de la persona jurídica que realitzi la inscripció i els propietaris de les parcel·les -, seran d'aplicació els principis i obligacions establerts a la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En aquest sentit, es valora positivament que en la disposició addicional segona s'estableixi la creació del fitxer de dades personals del Registre d'OMG de Catalunya, i que el mateix s'incorpori en l'annex d'aquest projecte. No obstant això, s'ha de fer notar que aquest fitxer no donaria cobertura als tractaments de dades derivats de l'aplicació del règim sancionador previst al capítol VI del present Projecte de decret. Per això, i en cas que no el Departament no compti amb un altre fitxer que doni cobertura a aquest tractament, escau recomanar la creació d'un fitxer per al tractament associat als expedients sancionadors derivats del que es preveu al capítol VI del Decret.

III

Els articles 7, 8 i 18 del Projecte estableixen la informació que serà necessària per dur a terme les activitats objecte d'aquest Projecte. D'aquests articles es desprèn que les dades que es tractaran podran ser les relatives a les persones físiques i jurídiques que vulguin utilitzar les instal·lacions específiques esmentades, o que es vulguin dedicar a aquestes activitats i per tant,

duguin a terme una comunicació prèvia o demanin una autorització. Així també, les dades de les persones físiques que sol·licitin la inscripció al Registre (notificador), directament o com a representants de persones jurídiques i també els titulars de les parcel·les.

En relació amb les persones jurídiques, cal assenyalar que la Llei Orgànica 15/99, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) es refereix exclusivament a les persones físiques o als col·lectius de persones físiques sobre les quals es pretén obtenir dades de caràcter personal. Queda per tant fora del control de la legislació de protecció de dades, la informació que es refereix a persones jurídiques, tret que aquesta informació objecte de tractament faci referència a les persones físiques que actuen en representació seva.

Així mateix, cal tenir en compte que el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la LOPD (RLOPD), exclou del règim d'aplicació de la normativa de protecció de dades personals les dades relatives a empresaris individuals amb la condició de comerciants, industrials o naviliers, sempre que aquestes dades facin referència a aquesta condició (article 2.3). En qualsevol cas, la interpretació que es faci de l'article 2.3 del RLOPD no ha de contradir el que es pugui desprendre de la pròpia LOPD i per tant, s'haurà de fer una interpretació restrictiva de l'esmentat article 2.3 del RLOPD per tal d'evitar que determinats supòsits de tractament de dades de caràcter personal quedin fora del control de la normativa de protecció de dades.

El citat article 2.3 del RLOPD vincula l'exclusió de les dades d'empresaris individuals del seu règim d'aplicació a la finalitat per a la qual s'utilitzen les dades. És a dir, l'exclusió opera mentre les dades de l'empresari individual s'utilitzin en un context que podríem qualificar com d'estrictament professional o comercial. Ara bé, atesa la dificultat en molts supòsits de separar els aspectes referits exclusivament a la condició d'empresari dels referits a la vida personal, es considera convenient igualment en aquests casos incloure el tractament de les seves dades en l'àmbit de protecció de la normativa de protecció de dades.

És per això que es valora positivament que en el fitxer que s'adjunta com annex al Projecte "*Registre d'OMG de Catalunya*", s'inclouin les dades de les persones físiques esmentades i dels representants de les persones jurídiques.

IV

D'acord amb els articles 7.6 i 8.4 del Projecte de decret, les comunicacions prèvies o les sol·licituds d'autorització esmentades es formalitzaran per mitjà d'impresos que es podran descarregar de la seu corporativa electrònica de la Generalitat i es poden adreçar tant al propi Departament com a la Xarxa d'Oficines de Gestió Empresarial de la Generalitat de Catalunya (OGE), així com utilitzar qualsevol altre mitjà previst a la Llei 26/2010, de 3 d'agost.

El Decret 106/2008, de 6 de maig, de mesures per a l'eliminació de tràmits i la simplificació de procediments per facilitar l'activitat econòmica estableix el model de relació entre les empreses i l'Administració de la Generalitat, a través del frontal de serveis a les empreses, l'OGE, que permet que l'empresa es relacioni amb l'Administració amb el menor cost possible, reduint tant el temps destinat a subministrar dades a l'Administració com la distància en la qual l'empresa s'ha de desplaçar per relacionar-se amb l'Administració.

Així mateix, l'article 40.2 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment administratiu de les administracions públiques de Catalunya, estableix que en procediments administratius relatius a l'accés a una activitat econòmica i a l'exercici d'aquesta, les persones interessades poden realitzar els tràmits mitjançant una finestra única.

La Disposició Addicional 2a del Decret Legislatiu 3/2010, de 5 d'octubre, per a l'adequació de normes amb rang de llei a la Directiva 2006/123/CE, estableix que l'OGE actua com a finestra única a Catalunya pels procediments administratius relatius a l'accés i l'exercici de les activitats de serveis competència de la Generalitat i, si escau, d'altres administracions públiques tant en via presencial com a distància, mitjançant, en aquest darrer cas, la seu electrònica corporativa de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

L'OGE per tant, tractarà dades relatives a les persones físiques i jurídiques que vulguin fer servir les instal·lacions específiques per a la utilització confinada d'OMG o bé que es vulguin dedicar a aquestes activitats i que realitzin una comunicació prèvia o en demanin una autorització. Amb independència que la intervenció de l'OGE no comporta pròpiament una cessió de dades, atès que forma part de la mateixa persona jurídica que el Departament, es recomana establir un protocol o bé un marc d'actuació general entre el Departament competent en matèria d'agricultura i l'OGE que inclogui entre d'altres tots aquells aspectes que puguin afectar a la protecció de dades de caràcter personal, en especial els previstos als articles 12.2 i 12.3 de la LOPD.

V

El capítol V crea i regula el Registre d'organismes modificats genèticament de Catalunya (en endavant Registre) i les obligacions dels inscrits. L'objecte del registre, com s'ha exposat en el fonament jurídic II, consisteix en recollir la informació relativa a la utilització confinada, als alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercialització i al conreu comercial d'OMG.

L'article 15 del projecte regula la inscripció al Registre d'OMG i en determina la inscripció d'ofici, tant en els supòsits d'utilització confinada i alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercialització en el moment de la comunicació prèvia o en el que moment en que s'autoritzi aquestes activitats (art. 15.1) a partir de la informació recollida en la comunicació prèvia o en la sol·licitud d'autorització. En el cas dels cultius comercials, la inscripció d'ofici es farà partir de les dades existents en la declaració única agrària (DUN) a Catalunya sobre totes les parcel·les que cultivin varietats d'espècies modificades genèticament (art. 15.2).

La utilització de la informació inclosa a la DUN amb aquesta finalitat no sembla que pugui qualificar-se com incompatible, atesa la finalitat de declaració de tots els cultius davant l'Administració que persegueix la DUN, però convé recordar, tal com també farem més endavant, la importància d'informar les persones físiques que presentin la DUN que les seves dades seran incorporades en aquest registre.

VI

A l'article 19 s'estableix que les persones titulars de les activitats i instal·lacions específiques d'utilització confinada i d'alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercialització, i les persones titulars de les parcel·les de cultius comercials d'OMG, quines dades tal com exposa l'article 18 s'hauran d'inscriure al registre, podran consultar les dades registrades relatives al seu expedient o parcel·la i, si escau, poden sol·licitar una certificació. Aquest fet, es valora positivament atès que constitueix una manifestació del dret d'accés a les pròpies dades regulat per la LOPD, concretament en el seu article 15. En qualsevol cas, i sens perjudici de les mesures que pugui adoptar el Departament per facilitar aquest accés, seran d'aplicació les garanties previstes tant als articles 15 i 18 LOPD com als articles 23 a 30 del RLOPD.

El fet que les dades relatives a persones físiques que consten en el registre puguin ser consultades per terceres persones constitueix, des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, una comunicació de dades personals (art. 3.i) LOPD).

D'acord amb la normativa de protecció de dades personals només es poden comunicar dades de caràcter personal a tercers quan es compti amb el consentiment de l'interessat o es compleixi algun dels supòsits establerts als articles 11 i 21 de la LOPD, en compliment del règim general de cessió o comunicació de dades personals.

Així doncs, per accedir a informació del registre que contingui dades personals, s'haurà de comptar amb el consentiment previ de l'interessat (art. 11.1 LOPD), consentiment que no és necessari quan, entre d'altres excepcions, una llei o norma amb rang de llei l'habiliti, d'acord amb l'art. 11.2.a) LOPD, o en algun dels altres supòsits previstos directament a la LOPD.

En aquest cas, la Disposició addicional tercera de la Llei 9/2003, indica que les administracions competents crearan registres públics on anotaran la localització dels OMG d'alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercial i dels OMG cultivats comercialment, però no concreta quina informació del registre ha de ser accessible per a tota la ciutadania.

El Projecte de decret regula en el seu article 20 l'accés públic a les dades del Registre. Concretament exposa:

"Article 20

Accés públic a les dades del Registre

20.1 Als efectes d'accés a les dades d'utilització confinada i alliberaments voluntaris amb finalitat diferent de la comercialització incloses al Registre, es consideren de caràcter públic les dades identificades amb (P) a l'article 18 un cop hagi tancat l'expedient corresponent l'òrgan competent en la matèria, sense perjudici de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

20.2 Als efectes d'accés a les dades de parcel·les incloses al Registre per als cultius comercials, i sens perjudici de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal, es consideren de caràcter públic les dades de la superfície total de cultius modificats genèticament segons la localització següent: província, comarca i municipi.

També són públiques les superfícies totals del conreu agrupades per espècie, varietat o modificació genètica.

20.3 L'accés a la resta de dades que no tenen la consideració de públiques i que estiguin incloses al Registre es regirà per la normativa administrativa aplicable."

Per tant, les dades que podran ser consultades per tercers sense necessitat de consentiment, ja venen especificades en l'article 20, fent referència concretament a totes aquelles dades identificades amb una P a l'article 18 del Projecte. D'acord amb això, no serien consultables les dades relatives a la persona física que faci la notificació, ni les dades personals del titular de la parcel·la (núm. expedient, NIF i nom) ni el NIF i el domicili social de l'institució empresa o centre afectats. En canvi, juntament amb altra informació relativa a l'OMG sí que es divulgaria la identitat de la institució, empresa o centre que, com hem exposat, en alguns casos pot ser una persona física.

En tractar-se d'un registre administratiu, caldrà tenir en compte les previsions de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJPAC). Escau assenyalar, però, que la Disposició Final Primera de la Llei 19/2013, de 9 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern, ha modificat la redacció de l'article 37 LRJPAC en el sentit següent:

"Artículo 37 Derecho de acceso a la información pública

Los ciudadanos tienen derecho a acceder a la información pública, archivos y registros en los términos y con las condiciones establecidas en la Constitución, en la Ley de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno y demás leyes que resulten de aplicación."

Tot i que la Disposició Final novena de la mateixa Llei 19/2013, estableix que el títol I dedicat a l'accés, no entrarà en vigor fins el 10 de desembre de 2014, atesa la imminència d'aquesta entrada en vigor haurem de tenir en compte el règim establert a la Llei 19/2013.

La Llei 19/2013, de 9 de desembre de transparència, accés a la informació pública i bon govern, reconeix el dret de tots els ciutadans a accedir a la informació pública (art. 12) si be amb les úniques limitacions que preveu la mateixa llei als articles 14 i 15. Pel que fa a la informació de caràcter personal, a l'article 15 es distingeix tres supòsits:

- a) Informació que contingui dades especialment protegides (art. 15.1)
- b) Informació que contingui dades merament identificatives relacionades amb l'organització, el funcionament i l'activitat de l'òrgan de què es tracti (art. 15.2)
- c) Altres dades personals (art. 15.3)

Tenint en compte que la informació inclosa al Registre no estaria en cap dels dos primers supòsits, és a dir, no es tracta d'informació especialment protegida ni que contingui dades merament identificatives relacionades amb l'organització, el funcionament i l'activitat de l'administració, caldrà aplicar el règim d'accés previst a l'article 15.3 de la Llei de Transparència, que requereix dur a terme una ponderació de les circumstàncies de cada cas:

“3. Cuando la información solicitada no contuviera datos especialmente protegidos, el órgano al que se dirija la solicitud concederá el acceso previa ponderación suficientemente razonada del interés público en la divulgación de la información y los derechos de los afectados cuyos datos aparezcan en la información solicitada, en particular su derecho fundamental a la protección de datos de carácter personal.

Para la realización de la citada ponderación, dicho órgano tomará particularmente en consideración los siguientes criterios:

a) El menor perjuicio a los afectados derivado del transcurso de los plazos establecidos en el artículo 57 de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español.

b) La justificación por los solicitantes de su petición en el ejercicio de un derecho o el hecho de que tengan la condición de investigadores y motiven el acceso en fines históricos, científicos o estadísticos.

c) El menor perjuicio de los derechos de los afectados en caso de que los documentos únicamente contuviesen datos de carácter meramente identificativo de aquéllos.

d) La mayor garantía de los derechos de los afectados en caso de que los datos contenidos en el documento puedan afectar a su intimidad o a su seguridad, o se refieran a menores de edad.”

En el cas concret que ens ocupa, atès que es tractaria de dades merament identificatives de les persones físiques que duguin a terme la utilització confinada d'OMG, l'alliberament voluntari amb finalitat diferent a la comercialització d'OMG o el cultiu comercial i que per la informació de què disposem no sembla que existeixin altres béns o interessos que calgui protegir la previsió continguda al Decret s'adequaria a la normativa de protecció de dades.

No obstant això, convé recordar la importància que en els formularis on es reculli la informació de les persones físiques que duguin a terme aquestes activitats se'ls informi de la inclusió de les seves dades en el Registre i que la seva identitat serà consultable per qualsevol ciutadà, als efectes que si escau puguin exercir els seus drets ARCO (accés, rectificació, cancel·lació i oposició) i, en especial, el seu dret d'oposició.

VII

En relació amb el fitxer de dades personals recollit en l'annex del Projecte de decret, es valora positivament el fet que el fitxer que s'analitza incorpori tots els apartats que la LOPD (article 20.2) i el RLOPD (article 54.1) estableixen que han de contenir les disposicions de creació de fitxers. Tot i així, a continuació es fan algunes consideracions en relació únicament amb aquells apartats del fitxer que podrien no ajustar-se a allò disposat en aquests articles.

1. En relació amb *l'apartat relatiu a les persones o els col·lectius afectats* (art. 20.2 b) LOPD i 54.1 b) RLOPD):

En aquest apartat cal concretar les persones o els col·lectius dels quals se'n pretén obtenir dades de caràcter personal. En aquest apartat s'ha previst, entre d'altres, les persones que realitzin cultius comercials d'OMG, però caldria incloure també les dades dels propietaris de les parcel·les, d'acord amb el que disposa l'article 18.3 d'aquest Projecte de decret, perquè en alguns casos poden no coincidir amb la persona física que realitza el cultiu. De fet, l'article 18.3

es refereix només a la persona titular de la parcel·la, tot i que possiblement s'hauria d'indicar també la identificació del cultivador tal com es recull al fitxer.

En segon lloc, aquest apartat es refereix al representant de les persones jurídiques, però caldria estendre la referència també als representants de persones físiques.

En tercer lloc, caldria que el Departament verificués si les dades que es pretenen recollir s'adeqüen a les dades que es demanen als impresos formalitzats a que es fa referència als articles 7.6 i 8.4 del Projecte. Aquesta Autoritat no es pot pronunciar sobre la seva adequació atès que no s'han adjuntat els impresos formalitzats, si bé de l'anàlisi dels formularis disponibles al web del Departament semblaria que es pretén recollir dades d'altres persones, com ara les dades dels responsables científics de l'activitat o del responsable de bioseguretat entre d'altres. Aquests col·lectius no s'han incorporat en aquest apartat del fitxer. Caldria doncs valorar la inclusió d'aquests col·lectius en aquest apartat, i, també, de les dades corresponents en l'apartat d'estructura del fitxer.

2. Pel que fa a la "*Procedència de les dades*" (art. 54.1 b.) RLOPD, en aquest apartat s'indica que la inscripció es farà d'ofici. Però el que es fa d'ofici no és la incorporació al fitxer de protecció de dades sinó la inscripció en el registre. Més enllà que la inscripció es faci d'ofici, en el cas de les persones físiques que presentin una comunicació prèvia o una sol·licitud d'autorització per dur a terme la utilització confinada d'OMG, l'alliberament voluntari amb finalitat diferent a la comercialització d'OMG, són les mateixes persones interessades o el seu representant les que faciliten les dades. Per tant això és el que hauria de constar en aquest apartat.

A banda d'això, en el cas dels cultius comercials, atès que la informació ja no s'obté directament de l'interessat sinó que s'obté d'una altra base de dades on hi consta la informació de la DUN, en aquest cas també s'hi hauria de fer constar aquesta circumstància.

3. *Estructura del fitxer i descripció dels tipus de dades* (art. 20.2 d) LOPD i 54.1 c) RLOPD):

Atès que a banda de les dades que s'ha previst recollir en aquest apartat es recollirà també informació vinculada a l'activitat amb OMG que s'estigui desenvolupant, sembla que en aquest apartat s'hauria d'incloure també que es recollirà "dades d'informació comercial".

Barcelona, 13 de novembre de 2014